

Posudek vedoucího

Diblíková, Ema, *Jiný underground: perspektivou dětí*, FHS 2024.

Bakalářská práce Emy Diblíkové nazvaná „Jiný underground: perspektivou dětí“ vznikala poměrně dlouho a často jsme ji spolu konzultovali, takže jsem viděl hned několik jejích verzí a zrovna tak studentčin zájem o věc. Obecně lze říci, že téma, které si studentka zvolila, je velmi případné – podívat se na mnohokrát v odborné literatuře popsanou komunitu (čsl. underground) jinak může přinést zajímavé výsledky, přičemž perspektiva dětí a jejich vidění světa svých rodičů je opravdu něco, co dosud v odborné literatuře spíše chybělo, a objevilo-li se něco takového ve veřejném prostoru, pak spíše v podobě populárnějších reprezentací.

Studentka pro svůj záměr zvolila i příhodnou metodu, orální historii, když natočila hloubkové rozhovory se čtyřmi narátory (oslovila jich víc), přičemž se explicitně přihlásila k post-positivistickému paradigmatu a takovým autorům jako A. Portelli či L. Abrams. Je samozřejmě otázkou, zdali této své prokamací tak docela a vždy dostála, zdali leccos z toho, co je řečeno v úvodní teoretické části bakalářské práce našlo svůj odraz i v části praktické, nebo zdali je mezi těmito částmi spíše jednoznačný předěl – to píše proto, že si tím, že své proklamaci studentka dostála, tak docela jistý nejsem a že ona praktická část leckdy spíše připomíná soupis jinak samozřejmě zajímavých útržků rozhovorů, které však, co se interpretace jejich významu týče (a důraz na význam, na historickou subjektivitu atd. je základem post-positivistického paradigmatu, které se odklání od důrazu na fakticitu a všímá si na naracích něčeho jiného), zůstávají spíše neinterpretované, když na sebe autorka textu vzala spíše než co jiného roli moderátorky uvádějící jednotlivé útržky narácí, než interpretujícího výzkumníka aplikujícího nejrůznější pojmové kategorie. Jinak řečeno, praktická část připomíná spíše než co jiného klasické pozitivistické (a nikoliv post-positivistické) schéma, kdy citáty z natočených rozhovorů takřkajíc uvádějí děj. Něco takového je ale obecnou bolestí nejen bakalářských prací aplikujících metodu orální historie a nutno dodat, že kapitola, kterou Ema Diblíková nazvala „Pohled výzkumníka“ předchozí kritiku přece jen snižuje, protože v ní interpretace, byť na omezeném prostoru několika stran, přítomna je a je jen škoda, že byla vyčleněna až na tuto část, protože je z této kapitoly zřejmé, že studentka je takové interpretace schopna.

V obecné rovině lze konstatovat to, že bakalářská práce je pojmově ukotvena, když v úvodní části je přítomna poměrně solidní rozprava věnovaná základním pojmům (paměť atd.) i

odkazy na případnou literaturu, a že v textu, který je kvalitativní sondou, nejsou přítomny žádné příliš velké faktografické lupy. V textu mi však naopak velmi chybí to, čemu se v odborném prostředí říká „dosavadní stav výzkumu“, v jehož rámci studentka měla zapříst debatu se stávajícími autoritativními či tón udávajícími texty o čsl. undergroundu v sedmdesátých a osmdesátých letech a názorně ukázat, že její téma je opravdu „jiné“, jak se deklaruje v názvu bakalářské práce; vlastně jako jediný text o undergroundu je citován zakladatelský text Jirousův (Zpráva o třetím hudebním obrození atd.), což je jistě vzhledem k šíři odborné literatury velmi málo.

Ve výsledku je však třeba konstatovat, že s ohledem na to, že se jedná o práci bakalářskou a nikoliv diplomovou, je text zpracován solidně, že na něm lze vidět velkou práci a že navzdory některým obsahovým i formálním nedostatkům jej lze komisi doporučit k obhajobě, přičemž ho navrhuji hodnotit stupněm velmi dobře (2).

V Praze dne 23. května 2024

.....

PhDr. Přemysl Houda, PhD.